

Tisková zpráva

Kybernetickou agresi zažívá každý pátý učitel. Vedení školy o tom většinou neví

Olomouc (14. června 2016) – **Oběťmi kybernetického útoku se stalo 21,73 % českých učitelů. Potvrdil to Národní výzkum kyberšikany českých učitelů, do něhož se zapojilo více než 5 100 učitelů základních a středních škol ze všech krajů ČR. Kybernetické útoky na učitele se nejčastěji odehrávají na sociálních sítích. Mezi další „útočící“ nástroje patří mobilní telefony, email, veřejný chat a www stránky. Výzkum uskutečnilo Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty UP ve spolupráci se společnostmi O2 Czech Republic a Seznam.cz.**

Cílem výzkumu bylo zmapovat, jak moc je kyberšikana učitelů v České republice rozšířena, jaké formy útoků na učitele převládají, jak dlouho trvají a jaký mají na učitele dopad. Odborníky z pedagogické fakulty také zajímalo, jak učitelé krizové situace řeší a kdo jsou pachatelé útoků.

„Oběťmi kybernetického útoku se stalo 21,73 % českých učitelů (6,19 % v posledních 12 měsících a 14,68 % dříve než v posledních 12 měsících. Mezi nejčastější formy incidentů patřily verbální útoky realizované prostřednictvím mobilního telefonu či internetu a obtěžování prostřednictvím prozvánění. Výzkum zachytil také vyhrožování učiteli či jeho zastrasování, případně šíření ponižující či zesměšňující fotografie,“ uvedl vedoucí výzkumného týmu Kamil Kopecký.

Kyberšikanu jako vážnou formu kybernetické agrese zažívá 181 učitelů z 5 136 oslovených

Z výsledků výzkumu je patrné, že převažují útoky krátkodobé, které se uskutečnily v průběhu jednoho týdne (456 incidentů z 1 062 trvaly týden a dále nepokračovaly), dlouhodobé útoky jsou spíše výjimečné. Kybernetické útoky na učitele se nejčastěji staly v prostředí sociálních sítí, mezi další nástroje využití k útoku patřily mobilní telefony, email, veřejný chat a www stránky.

„Ne každý kybernetický incident, který učitelé zažívají, lze považovat za kyberšikanu – ta probíhá opakovaně, delší dobu, je intenzivní a má na oběť prokazatelný dopad. Na základě výzkumu lze prohlásit, že skutečnou kyberšikanu v posledních 12 měsících zažilo 3,52 % učitelů, tedy 181 z 5 136 respondentů,“ doplnil Kopecký.

Pachatelé: nejen studenti, ale i rodiče nebo kolegové

Kdo patří mezi nejčastější pachatele kyberšikany? V téměř 40 % případů byli pachateli žáci ze školy (34,92 % byli žáci, které oběť zná a učí). Nezanedbatelné není ani procento, kdy se agresorem stávají rodiče žáka, podle výsledků jde o osm procent případů. Alarmující je, že ve čtvrtině případů se se pachatele útoku nepodařilo vůbec odhalit – nebyl tedy potrestán (24,42 %). *„Děti jsou digitálním technologiím často otevřenější než jejich rodiče, ale i učitelé. Bohužel*

si nedokážou uvědomit všechna rizika nebo důsledky svého chování,“ komentoval výzkum Ctírad Lolek, ředitel lidských zdrojů O2 Czech Republic.

Výzkum rovněž hledal odpovědi na to, kdo o kybernetickém útoku či kyberšikaně učitele věděl. V 31,9 % o útoku věděli – dle slov obětí – jejich kolegové (učitelé, vychovatelé). Oproti tomu vedení školy bylo informováno pouze v 15 % případů. Znamená to, že nadřízení a vedoucí pracoviště tak často o kyberšikaně nejsou informováni.

Jak učitelé reagují?

Z výzkumu vyplývá, že učitelé nejčastěji využívají strategie zaměřené na přímé odstranění či zablokování závadného obsahu z internetu – ty tvoří více než pětinu všech strategií, které se k útoku využívají. Téměř 10 % respondentů si o incidentech pořizuje záznamy – např. screenshoty komunikace, záznamy SMS apod. 8 % učitelů se pokusilo vypátrat pachatele útoku. 8,25 % učitelů se rozhodlo situaci ignorovat – buď ji nepovažovali za závažnou, nebo předpokládali, že problém sám odezní.

Martin Kožíšek, manažer pro internetovou bezpečnost společnosti Seznam.cz, dodal: *„Ukázalo se, že aktuální kauzy spojené s velkou medializací, jsou často zjednodušovány, jen z toho důvodu, aby přilákaly pozornost veřejnosti i médií. Proto chceme, aby výsledky sloužily k zejména zobrazení skutečnosti a popsaly problematiku co nejděleji. Jasné pojmenování problémů nám umožní jim lépe porozumět a v důsledku i efektivněji řešit. Protože jsme provozovateli služeb, kterých se může tato problematika týkat, je pro nás tento výzkum cenným podkladem k vytváření funkčních opatření k ochraně našich uživatelů.“*

Detailní výsledky výzkumu jsou ke stažení na internetových stránkách www.e-bezpeci.cz.

Kontaktní osoba:

Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D. | Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
E: kamil.kopecky@upol.cz | T: +420 777 146 808